

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 238.064 van 28 april 2017
in de zaak A. 221.415/X-16.862.**

In zake : 1. André VAN OSSELAER
 2. Marleen VAN BROECK
 3. Hilaire VAN BROECK
 4. Kristof ROSIERS
 5. Thomas ROSIERS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Cies Gysen
 kantoor houdend te 2800 Mechelen
 Antwerpsesteenweg 16-18
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 6 februari 2017, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van “het besluit van de provincieraad van de province Oost-Vlaanderen van 5 oktober 2016 waarbij het ontwerp PRUP ‘Glastuinbouw Melsele’ te Beveren-Waas met bijhorend onteigeningsplan definitief wordt vastgesteld”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en het administratief dossier ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Ann Van Mingeroet heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 april 2017.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Willem-Jan Ingels, die *loco* advocaat Cies Gysen verschijnt voor verzoekers, is gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Ann Van Mingeroet heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Regelmatigheid van de rechtspleging

3. De nota van de verwerende partij werd laattijdig ingediend en moet daarom uit het debat worden geweerd.

IV. Feiten

4.1. Nadat het besluit van de provincieraad van Oost-Vlaanderen van 20 juni 2012 tot definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Glastuinbouwgebied Melsele’ te Beveren met bijhorend onteigeningsplan, en het besluit van de Vlaamse minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening van 26 oktober 2012 tot goedkeuring van dit plan door de Raad van State met het arrest nr. 229.438 van 2 december 2014 werd vernietigd, wordt op 21 december 2015 een plenaire vergadering omtrent een nieuw voorontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Glastuinbouw Melsele’ te Beveren (hierna: het PRUP) gehouden.

4.2. De plangrenzen van het voorgenomen PRUP worden in grote lijnen bepaald door het Fort van Zwijndrecht (Fortstraat), het regionaal bedrijventerrein Schaarbeek, de site van de gevangenis, de Ponjaardhoekstraat, de Priemstraat en de Biestraat.

In de toelichtingsnota bij het PRUP wordt aangaande het opzet van het plan het volgende gesteld :

“Tot nu toe werden in Vlaanderen serres voor glastuinbouw vrijwel uitsluitend verspreid gerealiseerd, hoewel zich in sommige gebieden spontaan zeker concentraties of clusters aftekenden. Door het ontbreken van openbare voorzieningen zoals onder meer wegen, gas- en elektriciteitsnet en rioolvoorzieningen is het zeker niet overal mogelijk om een modern tuinbouwbedrijf te realiseren. Om concurrentieel te zijn, dient een glastuinbouwer te beschikken over ruime kavels en dienen er geschikte openbare nutsvoorzieningen aanwezig te zijn. Glastuinbouwers zijn dan ook op zoek naar geschikte locaties waar onder meer meerwaarde gecreëerd kan worden door schaalvergroting, samenwerking in aankoop en de aanwezigheid van de juiste voorzieningen.

De Vlaamse Regering heeft zich tot doel gesteld om nieuwbouw van glastuinbouw te ondersteunen enerzijds via het ruimtelijk beleid in het RSV en anderzijds in het Vlaams Actieplan Glastuinbouw (2003). Door de hierboven aangehaalde problemen en door de moeilijke procedures voor het verkrijgen van de nodige vergunningen is dat echter moeilijk. De provincie Oost-Vlaanderen streeft dezelfde doelstelling na en heeft die bevestigd in het bindend gedeelte van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan. In navolging van deze beleidsoptie worden glastuinbouwgebieden van bovenlokaal belang afgebakend in deze provincie. Een eerste werd afgebakend in het PRUP Stokstorm in Deinze.

Het voorliggende plan is nu een PRUP om een glastuinbouwgebied in Melsele af te bakenen.”

De doelstelling van het PRUP wordt in de toelichtingsnota verder als volgt toegelicht:

“Het PRUP Glastuinbouwgebied Melsele omvat een ontwikkelingsgebied voor glastuinbouw in één van de bestaande glastuinbouwconcentratiegebieden van Oost-Vlaanderen, Beveren/Hamme, ter hoogte van het bedrijventerrein Schaarbeek op de grens van de gemeenten Beveren, Kruibeke en Zwijndrecht.

Het plangebied wordt ontwikkeld als een agrarische bedrijvenzone die deel uitmaakt van de gebieden van de agrarische structuur (750 000ha agrarisch gebied bestemd voor beroepslandbouw). In het bijzonder maakt het PRUP deel uit van een landbouwgebied met

ontwikkelingsmogelijkheden voor de glastuinbouw. Landbouw is er de hoofdfunctie.

Vandaag wordt dit landbouwgebied gekenmerkt door een ruimtelijke afwisseling van grondgebonden landbouw en glastuinbouw. Het plangebied wordt door gebiedsspecifieke bestemmingsvoorschriften aangeduid als een agrarisch bedrijvenzone binnen dit samenhangende landbouwgebied. Een belangrijke doelstelling is om de zone zodanig optimaal ruimtelijk te organiseren en landschappelijk in te kleden zodat de hinder naar de omgeving geminimaliseerd wordt, o.a. voor het samenhangende open landbouwgebied ten westen ervan en de aangrenzende bewoning.”

4.3. De eerste verzoeker is eigenaar en gebruiker van drie percelen binnen het plangebied, kadastraal gekend als Afdeling 9, Sectie F, nrs. 105L, 107A en 127. De tweede verzoekster is huurder en gebruiker van vier percelen binnen het plangebied, kadastraal gekend als Afdeling 9, Sectie F, nrs. 114A, 114B, 119A en 121, waarvan de derde verzoeker eigenaar is. De vierde en vijfde verzoeker zijn pachters en gebruikers van twee percelen binnen het plangebied, kadastraal gekend als Afdeling 9, Sectie D, nrs. 1319A en 1319B. Overeenkomstig het bij koninklijk besluit van 7 november 1978 vastgesteld gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren zijn de voormelde percelen in agrarisch gebied gelegen.

De eerste, derde, vierde en vijfde verzoeker wonen in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.

4.4. Op 2 november 2015 wordt voor het PRUP een plan-MER opgesteld, dat de dienst Mer op 12 januari 2016 goedkeurt.

4.5. Op 27 januari 2016 stelt de provincieraad van de provincie Oost-Vlaanderen het ontwerp-PRUP voorlopig vast.

4.6. Tijdens het openbaar onderzoek, dat van 18 april 2016 tot en met 16 juni 2016 over het ontwerp-PRUP plaatsvindt, worden 7 adviezen uitgebracht en 381 bezwaren ingediend.

4.7. In zitting van 13 september 2016 bespreekt de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening de bezwaren en adviseert zij gunstig over het plan, mits een aantal aanpassingen worden doorgevoerd.

4.8. Op 5 oktober 2016 stelt de provincieraad van Oost-Vlaanderen het PRUP definitief vast.

Dit is het bestreden besluit.

V. Schorsingsvoorwaarden

5. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

VI. Spoedeisendheid

De aangevoerde spoedeisendheid

6.1. Wat de spoedeisendheid betreft, wordt in het verzoekschrift uiteengezet dat de eerste, derde, vierde en vijfde verzoeker woonachtig zijn in de Priemstraat, die aan het plangebied grenst.

De eerste en derde verzoeker betogen ten gevolge van het bestreden PRUP geconfronteerd te zullen worden met een muur van glas en met een dichte groenaanplanting met een aanzienlijke breedte en dichtheid, wat hun weids uitzicht over het relatief open gebied teniet zal doen. Deze groenaanplantingen behoeven volgens verzoekers geen stedenbouwkundige vergunning en kunnen onmiddellijk in uitvoering van het PRUP worden gerealiseerd. Ook de aan te leggen diepe en brede ringgracht zal het weids en

open uitzicht van de verzoekers verstoren en hen ontegensprekelijk hinder toebrengen.

6.2. Daarnaast voeren de eerste, tweede, vierde en vijfde verzoeker aan dat zij, gelet op de in het PRUP voorziene onteigeningen die spoedig zullen volgen, hun landbouwactiviteiten op de gronden binnen het plangebied niet langer zullen kunnen uitoefenen.

6.3. Tot slot voeren de verzoekers aan dat zij werken of wonen in de onmiddellijke omgeving van het munitiestort in de gracht van het Fort van Zwijndrecht. Zij stellen dat zij in hun tweede middel uiteenzetten dat de stedenbouwkundige voorschriften van het PRUP niet in afdoende beveiligende maatregelen voorzien om de detonatie van het munitiestort met zekerheid te kunnen voorkomen. Ook betogen zij in hun eerste en tweede middel uitvoerig te hebben uiteengezet dat op geen enkel ogenblik onderzocht werd wanneer precies het waterpeil in de fortgracht, met het oog op het ontbrandingsgevaar van de munitie, een alarmpeil dreigt te bereiken. Verder werd volgens verzoekers geen aandacht geschonken aan de gevolgen van de trillingen van de graafwerken voor de aanleg van de ringgracht rondom het plangebied. Eerste verzoeker stelt op nog geen 400 meter van het munitiestort van de fortgracht te wonen, waarin 2.000 tot 4.000 ton munitie ligt. Hij vreest binnen onafzienbare tijd geconfronteerd te worden met de gevolgen van de detonatie van de munitie.

Beoordeling

7.1. Het komt er voor een verzoekende partij die beweert dat de zaak te spoedeisend is om de uitkomst van het annulatieberoep te kunnen afwachten, op aan om van die urgentie te overtuigen aan de hand van de concrete feiten die zij in haar vordering aanvoert. In beginsel kan alleen rekening worden gehouden met hetgeen over de spoedeisendheid in het verzoekschrift of de daarbij gevoegde stukken werd uiteengezet en gestaafd.

7.2. De grondvoorwaarde van de spoedeisendheid is te onderscheiden van deze van het voorhanden zijn van een ernstig middel. Aan de eerstgenoemde grondvoorwaarde moet afzonderlijk zijn voldaan.

7.3. De verzoekers steunen de spoedeisendheid van hun vordering in essentie op het gegeven dat zij hun weids uitzicht zullen verliezen, dat zij hun landbouwactiviteiten niet meer zullen kunnen uitoefenen en dat zij vrezen voor de ontplofing van het munitiestort.

7.4. Het betoog van de eerste en derde verzoeker dat zij hun weids uitzicht zullen verliezen en zullen moeten opkijken tegen een muur van glas, staal en beton, overtuigt niet van de vereiste spoedeisendheid, gelet op het feit dat voor de oprichting van een dergelijke constructie een stedenbouwkundige vergunning is vereist, die niet blijkt voor te liggen, en vooralsnog zelfs nog niet blijkt te zijn aangevraagd.

Wat de groenaanplanting betreft, bepaalt artikel 1b “Overdruk groenaanplantingen” van de stedenbouwkundige voorschriften van het PRUP, dat “[b]ij de eerste vergunningsaanvraag voor ontwikkeling van de zone voor glastuinbouw [...] een beplantingsplan gevoegd [dient] te worden waarin voor de volledige zone wordt aangegeven welke aanplantingen zullen gebeuren teneinde een kwalitatieve afwerking van het serrecomplex te realiseren”. “De groenaanplanting moet worden aangelegd in het eerstvolgende plantseizoen na de goedkeuring van de eerste vergunningsaanvraag voor de ontwikkeling van de zone voor glastuinbouw”. Bij afwezigheid van enige vergunning – en zelfs van de aanvraag daartoe – voor de ontwikkeling van de zone voor glastuinbouw, blijkt van een nakende hinder door groenaanplanting al evenmin sprake.

Gelet op wat voorafgaat, kan het bestreden PRUP *prima facie* verzoekers’ vrees dat een spoedige groenaanplanting, los van enige vergunning, zal plaatsvinden, niet verantwoorden.

7.5. Verder is het de Raad van State niet duidelijk hoe de aanleg van een volgens de verzoekers “diepe en brede ringgracht”, “hun weids uitzicht over het relatief open gebied teniet zal doen”, nu die ringgracht overeenkomstig artikel 1c van de stedenbouwkundige voorschriften van het PRUP “op maaiveldniveau” is gesitueerd. Bovendien blijkt op heden geen stedenbouwkundige vergunning(saanvraag) voor de aanleg van een dergelijke gracht voor te liggen.

7.6. Het door de verzoekers aangevoerde verlies van hun weids uitzicht vermag, gelet op het voormelde, de spoedeisendheid van de vordering niet aan te tonen. Dat de Raad van State in zijn arrest nr. 224.119 van 26 juni 2013 het verlies aan een weids uitzicht als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel heeft aanvaard, doet hieraan geen afbreuk. Dat houdt in het bijzonder hiermee verband dat thans een schorsingsvordering steeds kan worden ingesteld wanneer de daartoe vereiste spoedeisendheid zich zou aandienen.

7.7. Wat de eerste, tweede, vierde en vijfde verzoekers stelling betreft dat zij, gelet op de onteigeningen, hun landbouwactiviteiten niet meer zullen kunnen uitvoeren, dient vastgesteld dat artikel 1 van de stedenbouwkundige voorschriften van het PRUP bepaalt dat “[z]olang er niet wordt gestart met de ontwikkeling van het gebied, [...] het gebruik van de gronden i.f.v. grondgebonden landbouw mogelijk [blijft]”, en dat er vooralsnog geen onteigeningsprocedure blijkt te zijn opgestart.

In de huidige stand van de procedure blijkt zelfs niet dat het met het bestreden besluit door de provincieraad aangenomen onteigeningsplan door de bevoegde overheid zou zijn goedgekeurd. Bij gebrek aan een goedgekeurd onteigeningsplan of een onteigeningsmachtiging kan op dat punt thans hoe dan ook geen spoedeisendheid worden aangenomen.

7.8. Waar de verzoekers de spoedeisendheid van hun vordering verbinden aan de door hen gevreesde lage stand van het grondwaterpeil en de trillingen bij de aanleg van de ringgracht, met het risico op ontploffing van het munitiestort in de fortgracht tot gevolg, dient herhaald dat de vereiste

stedenbouwkundige vergunning(saanvraag) voor een en ander vooralsnog niet voorhanden blijkt, en dat de voor de realisatie van het PRUP noodzakelijk geachte onteigeningen nog niet zijn aangevat.

VII. Besluit

8. Uit het voorgaande volgt dat niet voldaan is aan ten minste één van de twee cumulatieve voorwaarden gesteld in artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State om de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit te bevelen. Die vaststelling volstaat om de schorsingsvordering af te wijzen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achtentwintig april 2017, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Stephan De Taeye,

wnd. kamervoorzitter,
staatsraad

bijgestaan door

Frank Bontinck,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Stephan De Taeye